

Margareta Magnusson

Döstädning

Descobreix per què els suecs
ho deixen tot organitzat abans de morir

Columna

Margareta Magnusson

Döstädning

Descobreix per què els suecs
ho deixen tot organitzat abans de morir

Traducció de Núria Parés Sellarès

Títol original: *The Gentle Art of Swedish Death Cleaning*

Primera edició: octubre del 2018

© del text i de les il·lustracions, Margareta Magnusson, 2017

© de la traducció, Núria Parés Sellarès, 2018

© Editorial Planeta, S.A.

© Columna Edicions, Llibres i Comunicació, S.A.U.

Av. Diagonal, 662-664 - 08034 Barcelona

ISBN: 978-84-664-2422-6

Dipòsit legal: B. 21.354-2018

Composició: Montse Armengol

Imprès a: Liberdúplex

www.columnaedicions.cat

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats.

Índex

<i>Pròleg</i>	13
Fer döstädning no és trist	15
Per què escric aquest llibre	19
Un temps valuós i pares que ajuden	21
Com pots començar	25
Què conservo i què no	29
Triar i descartar	31
Més organització	35
No és divertit jugar a «amagar la clau» quan l'has amagat i l'has de buscar tu	37
Un enfocament molt bo	41
Gent feliç	43
El meu tercer döstädning	45
Fes el teu döstädning final abans de morir	47
Com parlar de la qüestió de fer döstädning	49

Només importen els moments feliços	53
El petit optimist	55
No t'oblidis de tu mateix	59
Traslladar-se a un espai més petit	61
Esbossa el teu nou espai	63
Casa	65
Consideracions sobre l'acumulació	67
Coses	67
Roba	69
Llibres	73
La cuina	75
Llibres de cuina i receptes de família	78
Coses, coses i més coses	85
Si era el teu secret, fes que ho segueixi sent (o com fer döstdning de coses amagades, perilloses i secretes)	87
Regals no desitjats	93
Colleccions, colleccionistes i acumuladors	95
El meu jardí	99
Mascotes	103
Finalment, les fotografies	111
Coses que no pots llençar	117
La caixa de llençar	119
Correspondència i comunicació	121

Coses escrites	125
El meu quadern negre	127
Fer döstädning és tan útil (o més!) per a tu mateix com per a la gent que vindrà després a fer-lo	131
La història de la teva vida	135
Després de la vida	137
<i>Agraïments</i>	139
<i>L'autora</i>	141

Fer döstädning no és trist

Estic fent l'endreça final de les meves coses abans de morir o, tal com diem en suec: *döstädning* [que es pronuncia /døestädniŋ/]. *Dö* vol dir 'mort' i *städning*, 'endreçar'. En suec és una paraula que significa que et desfàs de totes les coses que no són necessàries i aconsegueixes que la teva casa sigui bonica i estigui endreçada quan creus que s'apropa la teva hora d'abandonar aquesta vida.

És tan important, que crec que t'he d'explicar en què consisteix, i potser també et podré donar alguns consells, ja que és una activitat a la qual tots ens hem d'enfrontar tard o d'hora. Realment, s'ha de fer si volem estalviar un temps molt valuós als nostres éssers estimats quan ja no hi siguem.

Així, què és fer *döstädning*? Per mi significa valorar totes les meves pertinences i decidir com desfer-me de les coses que ja no vull. Només has de mirar al teu voltant, de ben segur que hi ha un munt de coses que fa tant de temps que les tens que ja ni les veus ni les valores.

Crec que el terme *döstädning* és bastant nou, però no l'acció de fer *döstädning*. És una paraula que es fa servir quan tu o algú

altre fa una bona endreça a fons i es desfà de coses perquè la seva vida sigui més fàcil i menys densa. No necessàriament sempre té a veure amb l'edat o amb la mort, però sí sovint. Algunes vegades t'adones que amb prou feines pots tancar els calaixos o la porta de l'armari. Si això passa, és que definitivament ha arribat l'hora de fer alguna cosa, encara que siguis només a la trentena. També en pots dir döstädning, d'aquest tipus d'endreça, encara que et faltin molts anys per passar a millor vida.

Penso que les dones sempre han fet döstädning, però sovint la seva feina no és prou visible i tanmateix s'hauria d'apreciar més. Quan arriba l'hora de fer döstädning, o una endreça final, quan la fan persones de la meva generació i els més grans que jo, les dones solen endreçar primer les coses dels seus marits i després endrecen les seves abans de passar a millor vida.

Mentre que un diria «endreça les teves coses per a després», per a quan ja estiguis mort, aquí estem tractant l'estranya situació d'endreçar per a abans... de morir.

Algunes persones no acaben de comprendre la mort i deixen un bon embolic darrere seu quan desapareixen. És que potser es pensaven que eren immortals?

Molts fills en edat adulta no volen parlar de la mort amb els seus pares. Això no obstant, és un tema que no els hauria de fer por. Tots hauríem de parlar de la mort. Si els costa posar-s'hi, poden començar parlant de fer döstädning.

L'altre dia, vaig explicar a un dels meus fills que estava fent l'endreça final i escrivint un llibre sobre aquest tema. Em va preguntar si seria un llibre trist i si em posava trista escriure'l.

No, no, vaig respondre, no és trist, en absolut. Ni ho és el fet d'endreçar ni el d'escriure el llibre.

De vegades em sento una mica incòmoda en constatar que

no aprecio prou algunes de les coses de les quals em vull desfer. Algunes d'aquestes coses m'han portat beneficis. Però he descobert que és molt reconfortant passar temps amb aquests objectes una última vegada i després desfer-me'n.

Cada objecte té la seva pròpia història i el fet de recordar aquesta història sovint ens fa posar contents. Quan jo era jove, no tenia temps per dedicar-me a seure i pensar quin significat tenia un objecte a la meva vida o d'on venia o quan o com havia passat a ser meu. La diferència entre fer döstädning i una neteja a fons o fer dissabte és la quantitat de temps que aquest tipus d'endreça o neteja consumeixen. Fer döstädning no significa passar el drap de la pols o fregar el terra, sinó que es tracta d'una forma permanent d'organització que fa que la teva vida quotidiana transcorri d'una manera més fàcil.

Avui dia, quan no estic voltant per Estocolm, participant de tot el que la ciutat m'ofereix, tinc temps de participar de tot el que el meu pis m'ofereix i que és un reflex de la meva vida.

Al món sempre hi ha problemes. Continuament hi ha inundacions, erupcions volcàniques, terratrèmols, incendis i guerres. Escoltar els mitjans de comunicació o llegir els diaris em deprimeix. Em marciria si no pogués alternar la negativitat de les notícies del món amb els bons amics, les experiències a la natura, la música, les coses boniques o, senzillament, gaudir d'un fet tan simple com un dia assolellat (això és poc habitual en el nostre clima nòrdic).

No m'agradaria escriure res que fos trist, en absolut, ja hi ha prou tristesa pertot arreu. És per això que espero que t'ajudin les paraules i les idees que plantejo més endavant, que t'entretenguin i potser que les trobis una mica divertides.

Fer döstädning pot ser molt dur, perquè encara no estàs

mort... Però sí que pots començar igualment a endreçar. Potser has de reduir l'espai de casa teva per alguna raó, potser t'has quedat solter o has d'anar a viure a una residència. Aquesta situació sol afectar-nos a la majoria de nosaltres.

Revisar totes les teves pertinences velles, recordar quan les vas fer servir per última vegada i, segurament, dir adéu a algunes se'ns fa molt difícil a la majoria de nosaltres. Les persones tenim més tendència a acumular que a llençar.

Com que he hagut d'endreçar diverses vegades les pertinences d'un difunt després del seu traspàs, no em perdonaria si algú altre hagués d'endreçar les meves quan jo hagués passat a millor vida.

Quan algú se'n va per sempre, el més segur és que es produeixi un caos, t'ho asseguro. Hi ha moltes històries tristes de germans que comencen a barallar-se perquè volen el mateix objecte. Aquestes situacions no han de passar; podem pensar-hi amb antelació per reduir les oportunitats que es presentin en aquests moments infeliços.

Per exemple, jo tenia una polsera molt bonica que el meu pare havia regalat a la meva mare feia molt de temps. La meva mare me la va deixar al seu testament. La millor manera d'evitar complicacions futures entre els meus fills va ser vendre-la. Crec que va ser molt bona idea. Més endavant, parlant d'aquesta venda amb ells, van estar d'acord amb la meva decisió.

A cada un ja els vaig donar alguna cosa que havia estat del meu pare i de la meva mare. Al cap i a la fi, aquella polsera era meva i podia fer-ne el que em vingués de gust. Perdre el temps parlant d'una polsera amb els meus cinc fills no em semblava raonable. Fer döstädning consisteix a estalviar aquest temps.

Per què escric aquest llibre

Ara tinc entre vuitanta i cent anys. Atesa la meva edat avançada, crec que és responsabilitat meva explicar-vos les meves experiències, perquè crec que és important que tothom conegui aquesta filosofia de fer döstdning abans del seu traspàs. No importa si aquesta experiència va destinada als vostres pares, als amics o a la família, que s'estan fent grans, o si ja és hora que vosaltres comenceu a endreçar la vostra vida abans de morir.

M'he canviat de casa disset vegades entre el meu país i l'estranger, així que se suposa que sé de què estic parlant quan es tracta de decidir què s'ha de guardar i què s'ha de llençar, tant si és perquè et canvies de casa o de país o perquè te'n vas al més enllà.

Tot i que sembla que solen ser les dones les que fan aquest tipus d'endreça final, ja que estadísticament viuen més que els seus marits o les seves parelles, de vegades, com va passar a la família on em vaig criar, el meu pare es va quedar sol primer.

Quan algú ha viscut en una casa on nens, adults, parents i convidats s'hi han estat i s'han sentit benvinguts, aquesta ma-

teixa persona sovint està tan ocupada que mai no pensa a reduir la quantitat de coses que hi ha a la llar. I, d'aquesta manera, la quantitat de possessions creix i s'acumula ràpidament a mesura que passen els anys. Tot d'una, sembla que la situació surt de mare i el pes de totes aquestes coses pot començar a fer-se feixuc.

De cop i volta us pot aparèixer el cansament de fer sempre el mateix. Per exemple, quan algú cancel·la una visita un cap de setmana o un sopar i llavors us sentiu alleujats en comptes de desillusionats, perquè us noteu massa cansats per netejar i endreçar per tenir la casa a punt per a la visita. El problema és que has d'endreçar massa coses. És hora que canviïs la teva manera de viure. Mai no és massa tard per començar!